

ликата е главно в това, че информационните продукти нямат материален, а само идеален (невеществен) характер и че при тях производството се осъществява като изследователски процес; *второ*, за обхващане и управление на един цялостен по същество производствен процес независимо от неговата специфика, *и трето*, за основното изискване произведените продукти да бъдат с високо качество при възможни минимални разходи на ресурси. Това изискване налага да се оптимизират не само отделни елементи, а процесът на производството като цяло.

1.3. Тезата на авторите е, че производството на информационни продукти следва да се разглежда като **цялостен** производствен процес², който при това не е рутинен, а изследователски. В този процес задължително присъстват етапите на проектирането, организацията и осъществяването на СИ. И още: оптимизацията не може да се осъществява успешно, ако не се отчитат всички етапи и компоненти на процеса, **разглеждани в тяхното единство**. Това на свой ред налага определени изисквания и към преподаваните знания и умения на специалистите статистици. Затова е логично **подготовката** им да се изгражда върху една **обща концепция за цялостния процес на СИ**.

2. Какво не достига днес в обучението на статистика, за да се справи той успешно с предизвикателствата на времето?

2.1. Дори беглият поглед върху съдържанието на учебните планове и програми на специалността ни убеждава, че въпреки половинвековния опит подготовката на специалистите не е изградена върху такава концепция за сложния процес на производство на статистическа информация. Основания за този извод намираме в съдържанието на учебните планове, програмите, учебниците и учебните помагала, по които сега се подготвят специалистите³. Констатираме, че „липсва концепцията за изследването като цялостен процес "от А до Я" (сп. "Статистика", 2004, с. 5-11). При това в

² Тезата, че статистиката се занимава с планиране и организация на СИ, не е съвсем нова. Тя присъства в много от българските учебници по статистика (вж. К. Гатев, 1980; Г. Мишев, Ст. Цветков, 1998; С. Костов, Т. Тодоров, 1999 и др.). Въпреки това дълги години не сме си давали сметка какво на практика трябва да се промени в преподаването на материята по проектиране, организация и осъществяване на СИ. Толкова повече, че и в нашата, и в чуждата литература концепцията за цялостния процес на СИ досега не е била обект на сериозни изследвания и разисквания.

³ Вж. учебните планове на специалност "Статистика и иконометрия", бакалавърска и магистърска степен в УНСС, София, ВИНС - Варна; също учебния план на специалност "Статистика и иконометрия" (магистърска степен) на СУ "Св. Кл. Охридски".